

Guía Docente			
Datos Identificativos			2020/21
Asignatura (*)	Anatomía humana xeral	Código	750G02001
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Híbrida		
Prerrequisitos			
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas		
Coordinación	Facio Villanueva, Angel	Correo electrónico	angel.facio@udc.es
Profesorado	Facio Villanueva, Angel	Correo electrónico	angel.facio@udc.es
Web	moodle.udc.es/		
Descripción xeral	O alumno deberá coñecer a anatomía humana e o estudo dos diferentes órganos, aparellos e sistemas. Esplacnoloxía vascular e nerviosa. Eixos e planos corporais. Así como o desenvolvemento embriolóxico nas distintas etapas da formación.		
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non haberá modificacións</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Proba obxectiva *Metodoloxías docentes que se modifican Traballo tutelado</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Tutorías e consultas presenciais e non presenciais</p> <p>4. Modificacións na avaliación Non haberá na proba obxectiva (ponderación 40%) Traballo tutelado (ata 60%) *Observacións de avaliación:</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non haberá Disporase en moodle da información necesaria</p>		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
O alumno/a coñece e identifica as estruturas anatómicas do corpo humano. Os diferentes órganos, aparellos e sistemas, e más profundamente o membro inferior.	A1 B1 C1 B2 B4 B5 B6 B7 B21

Contidos	
Temas	Subtemas
MODULO 1. SISTEMA LOCOMOTOR	<p>TEMA 1: Sistema esquelético do pESCOZO, tÓRAX e abDOME.</p> <p>TEMA 2: ArticulaciÓns do trONCO. ArticulaciÓns da columnA vertebral. ArticulaciÓns do tÓRAX.</p> <p>TEMA 3: MÚsculos do trONCO. MÚsculos propios do tÓRAX. MÚsculos do pESCOZO. REXiÓNs e celAS do pESCOZO. MÚsculos do abDOME. AnatomíA funcional.</p> <p>TEMA 4: VascularizaciÓn e inervaciÓn do trONCO.</p> <p>TEMA 5: OsteologíA do crANIO e cara.</p> <p>TEMA 6: ArticulaciÓns do crANIO e pESCOZO.</p> <p>TEMA 7: MÚsculos da CABEZA. MÚsculos masticADORES. MÚsculos facIAIS. AnatomíA funcional.</p> <p>TEMA 8: Sistema carotídeo. Carótida primitiva. Carótidas interna e externa.</p> <p>TEMA 9: OsteologíA do membro superior.</p> <p>TEMA 10: ArticulaciÓns do membro superior. MÚsculos da cintura escapular. TEMA 11: MÚsculos do membro superior. AnatomíA funcional.</p> <p>TEMA 12: VascularizaciÓn do membro superior.</p> <p>TEMA 13: InervaciÓn do membro superior.</p>
MÓDULO 2. SISTEMA CARDIOVASCULAR	<p>TEMA 14: CorazÓN. MorfoloxíA exterior. RelaciÓns. Vasos e nervios do corazÓN.</p> <p>TEMA 15: CorazÓN. MorfoloxíA interior. Cavidades cardíacas.</p> <p>TEMA 16: Arterias. Sistema da arteria pulmonar. Sistema da arteria aorta.</p> <p>TEMA 17: Veas. Veas pulmonares. Sistema da vea cava superior. Sistema da vea cava inferior.</p> <p>TEMA 18: Linfáticos. Linfáticos dos membros. Linfáticos da CABEZA e pESCOZO. Linfáticos do tÓRAX, abDOME e pelVIS.</p>

MÓDULO 3. ESPLACNOLOXÍA	<p>- Sistema dixestivo:</p> <p>TEMA 19: Cavidade bucal. Lingua. Glándulas salivares: parótida, submaxilar e sublingual.</p> <p>TEMA 20: Faringe e esófago. Estrutura e relacóns. Vascularización e inervación.</p> <p>TEMA 21: Estómago. Estrutura e relacóns. Vascularización e inervación.</p> <p>TEMA 22: Páncreas, bazo, fígado e vías biliares. Estrutura e relacóns. Vascularización e inervación.</p> <p>TEMA 23: Intestino. Duodeno. Yeyuno-íleo. Cego e apéndice. Colon ascendente. Colon transverso. Colon descendente. Colon ileo-pélvico. Recto. Peritoneo.</p> <p>- Sistema respiratorio:</p> <p>TEMA 24: Laringe, traquea e bronquios. Estrutura e relacóns. Vascularización e inervación.</p> <p>TEMA 25: Pulmóns, pleuras e mediastino. Mecánica respiratoria.</p> <p>- Sistemas urinario e xenital:</p> <p>TEMA 26: Ril. Estrutura e relacóns. Vasos e nervios.</p> <p>TEMA 27: Uréter. Vejiga urinaria. Uretra masculina e feminina. Estrutura e relacóns.</p> <p>TEMA 28: Aparello xenital masculino. Vascularización e inervación.</p> <p>TEMA 29: Aparello xenital feminino. Vascularización e inervación.</p> <p>- Sistema endocrino:</p> <p>TEMA 30: Glándula hipófisis. Estrutura e relacóns.</p> <p>TEMA 31: Glándulas tiroides e paratiroides. Suprarrenal. Timo. Estrutura e relacóns. Vascularización e inervación</p>
MÓDULO 4. SISTEMA NERVIOSO	<p>TEMA 32: Introdución ao sistema nervioso. Desenvolvemento. División do sistema nervioso.</p> <p>TEMA 33: Nervios medulares. Plexos cervical, braquial, lumbar, lumbosacro e sacrococcígeo.</p> <p>TEMA 34: Nervios craniais.</p> <p>TEMA 35: Sistema nervioso vexetativo. Sistema nervioso parasimpáatico.</p> <p>TEMA 36: A medula espinal. Estudo descriptivo e topográfico. Estrutura funcional da medula espinal. Vascularización da medula espinal.</p> <p>TEMA 37: Morfoloxía e estrutura do tronco cerebral.</p> <p>TEMA 38: Cerebelo. Morfoloxía e estrutura.</p> <p>TEMA 39: Morfoloxía e estrutura do cerebro: telencéfalo e diencéfalo.</p> <p>TEMA 40: Vías de conducción. Vías nerviosas motoras. Sensibilidade e as súas vías.</p> <p>TEMA 41: Vías óptica, auditiva e vestibular.</p> <p>TEMA 42: Vascularización do encéfalo.</p> <p>TEMA 43: Estudo das meninges e o líquido cefalorraquídeo.</p>
MÓDULO 5. ESTESIOLOXÍA	<p>TEMA 44: Sentido do tacto. A pel e os seus anexos.</p> <p>TEMA 45: Sentido do olfacto. Anatomía das fosas nasais. Vías olfatorias.</p> <p>TEMA 46: Sentido da visión. O globo ocular. Constitución anatómica. Anexos ollo.</p> <p>TEMA 47: Sentido da audición. Oído externo. Oído medio. Oído interno.</p>
MÓDULO 6. EMBRIOLOXÍA	TEMA 48: Desenrollo embrionario. Período embrionario. Período fetal.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Proba obxectiva	A1 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B21 C1	1	148	149
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	Exame de 60 preguntas test con catro opcións cada pregunta e unha única resposta válida.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	En todas as metodoloxías propostas faise imprescindible a atención personalizada en distintos formatos: reunión individuais, tutorías, ... Estas terán carácter presencial cas medidas hixiénico-sanitarias oportunas ou non presenciais segundo caso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A1 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B21 C1	Exame de 60 preguntas tipo test con catro opcións por pregunta cunha única delas válida.	100

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario obter unha media de 6 (sobre 10) na cualificación do exame. Para os alumnos con matrícula parcial: Para superar a materia é necesario obter unha media de 6 (sobre 10) na cualificación do exame. A cualificación de non presentado: outorgárase a aqueles alumnos que non se presentan ao exame.

Fontes de información

Bibliografía básica	1.AAVV. Terminología anatómica. Panamericana, 1ª ed, 2001. 2. Abrahams PH, Hutchings RT, Marks SC. Gran atlas McMinn de Anatomía Humana. Oceano, 2ª ed, 2009. 3. Agur FR, Dalley F. Grant. Atlas de anatomía. Panamericana, 11ª ed, 2007. 4. Canby CA. Anatomía basada en la resolución de problemas. Elsevier - Masson, 1ª ed, 2007. 5. Chung KW. Colección temas clave: Anatomía. 6ª ed. 2008. 6. Dauber W. Feneis. Nomenclatura anatómica ilustrada, Elsevier Masson, 5ª ed, 2006. 7. Delgado L. Prácticas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2010. 8. Detton AJ. Grant. Manual de disección. Wolters Kluwer. 16ª ed, 2017. 9. Drake RL, Vogl A. Gray. Anatomía para estudiantes. Elsevier, 2º ed, 2010. 10. Dykes M, Watson W. Lo esencial en anatomía. Elsevier Mosby, 3ª ed, 2011. 11. Escuredo B, Sánchez JM, Borras SX, Serrat J. Estructura y función del cuerpo humano. McGraw-Hill Interamericana, 1995. 12. Fraga H. Anatomía básica. Galinova, 1ª ed, 2003. 13. García-Porrero J. Anatomía humana. McGraw-Hill ? Interamericana, 1ª ed, 2005. 14. Grine FE. Manual de laboratorio de anatomía humana. 3ª ed, 2008. 15. Gosling JA, Harris PF, Humpherson JR. Anatomía Humana. Mosby/Doyma, 2ª ed, 1994. 16. Guzmán S, Eizondo RE. Anatomía humana en casos clínicos. Panamericana, 2ª ed, 2012. 17. Hansen JT. Netter. Flashcards de anatomía. Elsevier. 4ª ed, 2017. 18. Jacob S. Atlas de anatomía humana. Elsevier Science, 1ª ed, 2003. 19. Kapit W, Elson LM. Anatomía. Ariel, 1ª ed, 2014. 20. Latarjet M, Ruiz Liard A. Anatomía Humana. Panamericana, 4ª, 2004. 21. Lütjen-Drecoll E, Rohen JW. Anatomía. Panamericana, 1ª ed, 2012. 22. Möller TB, Reil E, Stark P. Atlas de anatomía radiológica. Marban, 3º ed, 2011. 23. Moore KL, Agur FR. Fundamentos de anatomía con orientación clínica. Panamericana, 6ª ed, 2008. 24. Moore KL, Dalley F, Agur AM. Anatomía con orientación clínica. Wolters Kluwer, 6ª edición, 2008. 25. Netter FH. Atlas de anatomía humana. Elsevier Masson, 5ª ed, 2011. 26. Nielsen M, Miller S. Atlas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2012. 27. Olinger AB. Atlas de anatomía humana. Lippincott 1ª ed, 2016. 28. Pansky B, Gest T. Anatomía concisa e ilustrada de Lippincott, volumen 1: espalda, miembro superior e inferior. AMOLCA 1ª ed, 2017. 29. Platzer W. Atlas de anatomía con correlación clínica. Tomo 1. Aparato locomotor. Editorial médica Panamericana, 9ª ed, 2008. 30. Paulsen F, Waschke J. Sobotta. Atlas de disección. Elsevier. 2ª ed. 2017. 31. Pró E. Anatomía clínica. Editorial médica Panamericana, 1ª ed, 2011. 32. Putz R, Pabst R. Atlas de Anatomía Humana Sobotta (I y II). Panamericana, 22ª ed, 2006. 33. Rouviere H y Delmas A. Anatomía humana. Masson, 11ª ed, 2005. 34. Sadler, TW. Langman Embriología médica. Wolters Kluwer, 11ª ed, 2009. 35. Schunke M, Schultze E, Schumacher U, Voll M, Wesker K. Texto y atlas de anatomía. Tomo I. Anatomía general y aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2005. 36. Smith-Agreda JM. Escolar. Reconstrucciones humanas por planos de disección. Editorial Panamericana, 5ª ed, 2009. 37. Suárez Quintanilla JA, Iturrieta Zuazo I, Rodríguez Pérez AI, García Esteo FJ. Anatomía humana para estudiantes de ciencias de la salud. Elsevier. 1ª ed., 2017. 38. Tank PW. LWW Atlas de anatomía. Wolters Kluwer. 1ª ed, 2009. 39. Thibodeau GA, Patton KT. Anatomía y fisiología. Elsevier Mosby, 6ª ed, 2007. 40. Thibodeau GA, Patton KT. Estructura y función del cuerpo humano. Elsevier Mosby, 13ª ed, 2011. 41. Thompson JC,. Atlas práctico de anatomía ortopédica. Elsevier, 2ª ed, 2011. 42. Tortora GJ, Derrickson BH. Principios de anatomía y fisiología. Editorial Panamericana, 13ª ed, 2013. 43. Ullmann HF. Atlas de anatomía. Ed Ullmann, 1ª ed, 2103. 44. Vilensky JA, Hoffman LA. Rohen. Atlas de anatomía humana. Wolters Kluwer, 8ª ed, 2015. 45. Waschke J, Drenckhahn D. Compendio de anatomía. Editorial Panamericana, 1ª ed, 2009. 46. Weir J, Abrahams PH, Spratt JD. Atlas de anatomía humana por técnicas de imagen. Elsevier. 4ª ed, 2011.
Bibliografía complementaria	- () .

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Fisiología xeral/750G02003

Biología/750G02005

Materias que continúan o temario

Observaciones

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías